

La tria

per Andreu Loncà

OMBRES

A **"Les ombres errants"**, escrita per Ferran Sáez Mateu, es pot descobrir una novel·la curiosa, xocant, fruit d'un esperit amb formació filosòfica. No em fa gens de gràcia haver de definir-me: has estat llegint; tanmateix, cada dia que passa el teu sentit és més insegur, l'ombra d'incertesa creix. Hi ha moments històrics en què pot existir un crític que, portat per la passió o la joventut, cristal·litza algunes idees, que potser escriu algunes planes interessants sobre una època que s'està construint. Però la història és canviant, mòbil. I els judicis, semblantment, evolucionen. Al gra: Ferran Sáez escriu una novel·la ambientada el 1975, tot just abans del canvi de règim. Tot just en el moment abans que es produeixi "el moment biològic inevitable". La perspectiva que endevines de seguida és l'absència absoluta de nostàlgia. Res de sucre nostàlgic projectat sobre la pròpia joventut o sobre el moment del canvi polític. És una mirada asèptica que ens recorda que l'home no és pas racional, que és el seu desig o la seua follia, el que fa moure. No hi ha cap elogi del passat perdut, al contrari, la novel·la traspua confusió, estranyesa dels seus personatges, i una memòria paradoxalment prodigiosa. Se situa al cor mateix d'un moment de canvi social però, just en l'instant precís en què el canvi no s'ha produït. Es narra des de dins, i, doncs, les follies més inexplicables són possibles. Hi ha dues trames narratives que conflueixen: d'una part, dos germans que viuen en entorns diferents –l'un a la ciutat, l'altre al poble–, que es troben, i de l'altra, un grupscle que planeja un segrest polític, amb un resultat més aviat fallit i enfollit. Ben mirat, la formació filosòfica hi treu el cap: podem afirmar que la novel·la és fonamentada sobre la tesi de la immancable imbecilitat humana que creix en temps crepusculars. Aquells moments –l'any 1975– tot semblava embrollat: res no feia preveure un desenllaç històric com el que s'esdevingué. En aquest punt, presenta moltes semblances amb l'època actual –2012– tot és igualment embrollat. El canvi social és perfectament a la vista i els diaris del règim van repetint idioteses com ho feien els altres diaris del 1975. Una semblant confusió i estranyesa animen aquells anys i els nostres.

LLIBRES.

Títol: Les ombres errants

Autor: Ferran Sáez

Editorial: La Magrana